

รายงานการวิเคราะห์เหตุอันควรสงสัย ในห้วงเดือนมกราคม – มิถุนายน ๒๕๖๑

สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน (สำนักงาน ปปง.) โดยกองข่าวกรองทางการเงิน ได้จัดทำสรุปรายงานธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัย (Suspicious Transaction Report – STR) ที่ได้รับจากผู้มีหน้าที่รายงานการทำธุรกรรม (ผู้มีหน้าที่รายงานฯ) ในห้วงเดือนมกราคม – มิถุนายน ๒๕๖๑ จำนวน ๑๖,๔๘๔ รายงาน สรุปรายงานสำคัญได้ดังนี้

๑. การทำธุรกรรมที่ไม่สอดคล้องกับข้อมูลและฐานะทางเศรษฐกิจ

จากการรวบรวมรายงานเหตุอันควรสงสัยที่ได้รับจากผู้มีหน้าที่รายงานฯ พบว่า มีรูปแบบที่เป็นมูลเหตุอันควรสงสัยในการทำธุรกรรมที่ไม่สอดคล้องกับข้อมูลและฐานะทางเศรษฐกิจของผู้ทำธุรกรรม มีรูปแบบที่เป็นมูลเหตุอันควรสงสัยมากกว่ารูปแบบอื่น ๆ (รูปแบบที่เป็นมูลเหตุอันควรสงสัยมี ๕ รูปแบบตามแผนภูมิ หน้า ๖) เมื่อวิเคราะห์โดยจำแนกมูลค่าธุรกรรมสูงมากกว่า ๕๐ ล้านบาท และต่ำกว่า ๕๐ ล้านบาท พบประเด็นที่เป็นมูลเหตุอันควรสงสัยที่มีนัยสำคัญ ดังนี้

๑.๑ รายงาน STR กลุ่มนี้ ที่มีมูลค่าธุรกรรมสูงมากกว่า ๕๐ ล้านบาท มีประเด็นที่เป็นมูลเหตุอันควรสงสัย ดังนี้

๑) มีการทำธุรกรรมที่มีความซับซ้อน เช่น การโอนเงินหลายครั้งระหว่างบัญชีธนาคารส่วนตัวของผู้ทำธุรกรรมกับบัญชีของบริษัท/นิติบุคคลที่ผู้ทำธุรกรรมที่มีอำนาจสั่งจ่าย

๒) ผู้ทำธุรกรรมต้องการให้สถาบันการเงินออกหนังสือรับรองเงินคงเหลือในบัญชี แต่ประสงค์ที่จะถอนเงินในบัญชีนั้นออกทันที ซึ่งสถาบันการเงินไม่ยินยอมเพราะเกรงว่าหนังสือรับรองที่ออกให้ จะแสดงจำนวนเงินไม่ถูกต้องตามความเป็นจริงและอาจเป็นการสร้างรายการบัญชีเพื่อนำไปใช้ในทางทุจริต

๓) มีธุรกรรมการรับโอนเงินจากสถาบันการเงินหลาย ๆ พื้นที่ตั้งแต่หลักแสนบาท ถึงร้อยล้านบาทและพบว่ามี การทยอยถอนเงินสดหรือโอนเงินออกไปจนหมดภายในวันเดียว

๔) ผู้ทำธุรกรรมแจ้งข้อมูลกับสถาบันการเงินว่าประกอบอาชีพพนักงานทั่วไป มีรายได้ไม่มากนัก แต่เมื่อตรวจสอบข้อมูลผ่านระบบอื่นแล้วพบว่า ผู้ทำธุรกรรมมีชื่อเป็นผู้ถือหุ้นในหลายบริษัท ตรวจสอบงบการเงินบริษัทแล้วพบว่าไม่มีรายได้หรือมีรายได้เพียงหลักสิบล้านบาท

๕) พบบัญชีธนาคารของนิติบุคคลที่มีทุนจดทะเบียนเพียง ๑ ล้านบาท และไม่มี ความเคลื่อนไหวทางบัญชีมาเป็นระยะเวลา ๑ ปี แต่ผู้มีอำนาจลงนามของนิติบุคคลเดินทางมาแจ้งสถาบันการเงินว่าไม่ต้องปิดบัญชีเนื่องจากจะมีการรับโอนเงินเข้ามา ๑,๐๐๐ ล้านบาท สถาบันการเงินจึงตรวจสอบข้อมูลของนิติบุคคลจากฐานข้อมูลของกรมพัฒนาธุรกิจการค้า ไม่พบข้อมูลเอกสารแสดงงบการเงินของนิติบุคคลดังกล่าว และเมื่อตรวจสอบเอกสารประกอบการทำธุรกรรม (สัญญาหุ้นส่วน) แล้ว พบข้อพิรุธหลายประการ อาทิ การสะกดชื่อ คู่สัญญาผิด ตราประทับกับชื่อบริษัทไม่ตรงกัน ระบุวันที่รับรองเอกสารเป็นปี ๒๕๖๒

๖) กิจการค้าอัญมณี ทองคำ ทองรูปพรรณ หลายกิจการมีเงินหมุนเวียนในบัญชี ไม่สอดคล้องกับข้อมูลรายได้ที่แจ้งไว้กับสถาบันการเงิน บางแห่งแจ้งว่ามีรายได้ต่ำกว่า ๑๐ ล้านบาทต่อปี แต่พบเงินหมุนเวียนในบัญชีเดือนละ ๗ ล้านบาท และมีการทำธุรกรรมถึง ๔ พันครั้งต่อเดือน เป็นต้น

๑.๒ กลุ่มของ STR ที่มีมูลค่าธุรกรรมต่ำกว่า ๕๐ ล้านบาท พบมูลเหตุอันควรสงสัย ดังนี้

๑) เป็นการทำธุรกรรมที่มีการรับโอนเงินวันละหลายรายการ โดยมีการโอนออกหลายรายการ ในวันเดียวกัน มีการทำธุรกรรมในรูปแบบนี้ติดต่อกันหลายวัน ซึ่งความถี่ในการทำธุรกรรมและจำนวนเงิน ไม่สอดคล้องกับข้อมูลด้านอาชีพ/รายได้ ที่ให้ไว้กับสถาบันการเงิน

๒) มีหลายกรณีที่สถาบันการเงินพบว่า ผู้เปิดบัญชีเป็นนักเรียน/นักศึกษา หรือระบุว่า มีอาชีพรับจ้างทั่วไป แม่บ้าน โดยแจ้งกับธนาคารว่ามีรายได้ต่ำ แต่มีบัญชีธนาคารที่มีความถี่ในการทำธุรกรรม กว่า ๑๐๐ ครั้งต่อเดือน และมูลค่าธุรกรรมสูงถึงหลักแสนหรือหลักล้านบาท ซึ่งไม่สอดคล้องกับอาชีพ/รายได้

กรณีตัวอย่างที่ ๑ ผู้ทำธุรกรรมรายหนึ่งแจ้งรายได้กับสถาบันการเงินไว้ ๘,๐๐๐ – ๑๔,๙๙๙ บาทต่อเดือน แต่กลับพบว่ามีการทำธุรกรรมที่มีเงินหมุนเวียนถึงเดือนละ ๑-๒ แสนบาท นอกจากนี้ยังเป็นบุคคลที่ถูกตรวจสอบจากสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (สำนักงาน ป.ป.ส.) ด้วย

กรณีตัวอย่างที่ ๒ ผู้ทำธุรกรรมรายหนึ่งแจ้งสถาบันการเงินว่ามีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน ๑๕,๐๐๑ – ๒๐,๐๐๐ บาท แต่พบว่ามีการทำธุรกรรมที่มีเงินหมุนเวียน ๕๐,๐๐๐ – ๑๐๐,๐๐๐ บาท นอกจากนี้ ผู้ทำธุรกรรมรายดังกล่าวปรากฏเป็นข่าวทางสื่อสาธารณะว่าหลอกลวงขายสินค้าออนไลน์อีกด้วย

๒. การทำธุรกรรมของบุคคลที่มีรายชื่อก่อนหน่วยงานราชการดำเนินการตรวจสอบ

โดยมากเกิดจากการที่ผู้ทำธุรกรรมมีความเกี่ยวข้องหรืออาจเกี่ยวข้องกับอาชญากรรม มีการกระทำความผิดมูลฐานตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน หรือผู้ทำธุรกรรมกำลังตกเป็นเป้าหมายในการสืบสวนสอบสวนของหน่วยงานบังคับใช้กฎหมายต่าง ๆ รวมไปถึงการที่บัญชีธนาคารของผู้ทำธุรกรรมถูกยึดหรืออายัดด้วย

๒.๑ หน่วยงานที่มีการขอตรวจสอบข้อมูลการทำธุรกรรม ส่วนมากเป็นผู้ทำธุรกรรม โดยตรงหรือเป็นเจ้าของบัญชีธนาคารที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดอาญาหรือความผิดมูลฐาน และเจ้าพนักงานตำรวจ สถานีตำรวจผู้รับผิดชอบคดีมีคำสั่งหรือหมายเรียกพยานเอกสารไปยังสถาบันการเงิน เพื่อขอทราบรายการเดินบัญชีหรือข้อมูลทางการเงินของผู้ต้องสงสัย ซึ่งสถาบันการเงินจะรายงานเป็นธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัยมายังสำนักงาน ป.ป.ง. ด้วย นอกจากนี้หน่วยงานในสังกัดสำนักงานตำรวจแห่งชาติแล้วยังมีหน่วยงานบังคับใช้กฎหมายอื่น ๆ ที่มีหนังสือไปยังสถาบันการเงินเพื่อขอตรวจสอบข้อมูลผู้ต้องสงสัย หรือมีคำสั่งยึด/อายัดบัญชีธนาคารด้วย เช่น ศาลอาญา ศาลจังหวัด สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (สำนักงาน ป.ป.ส.) สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (สำนักงาน ป.ป.ช.) กรมบังคับคดี สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ก.ล.ต.) และสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน (สำนักงาน ป.ป.ง.) เป็นต้น

๒.๒ รูปแบบที่เป็นมูลเหตุอันควรสงสัย มักเป็นการทำธุรกรรมที่ไม่สอดคล้องกับข้อมูล และฐานะทางเศรษฐกิจ มีการทำธุรกรรมแบ่งแยกจำนวนเงินในการฝาก-ถอน เพื่อหลีกเลี่ยงการถูกรายงาน การทำธุรกรรมที่ใช้เงินสด การทำธุรกรรมของบุคคลที่ปรากฏรายชื่อเกี่ยวข้องกับอาชญากรรมประเภทต่าง ๆ โดยพบว่า อาชญากรรมที่อยู่เบื้องหลังที่เป็นการกระทำความผิดมากที่สุด ๓ ลำดับ ได้แก่ การกระทำความผิด เกี่ยวกับการฉ้อโกงทรัพย์สิน หลอกหลวงเพื่อเอาทรัพย์สิน เป็นประเด็นของมูลเหตุอันควรสงสัยที่มีจำนวนมาก ที่สุดถึงร้อยละ ๗๐ การกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ร้อยละ ๑๗ และการกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ ร้อยละ ๖

ตัวอย่างพฤติการณ์ในการหลอกหลวงมีลักษณะ ดังนี้

๑) หลอกหลวงให้ลงทุนในแชร์หรือการซื้อขายเงินตราต่างประเทศ แต่ไม่ได้รับผลตอบแทนตามที่ตกลงกันได้

๒) มิจฉอาชีพอ้างตนว่าเป็นเจ้าพนักงานตำรวจหรือเจ้าพนักงานในหน่วยงานบังคับใช้กฎหมายอื่น ๆ โทรศัพท์หลอกหลวงผู้เสียหายให้เปิดบัญชีด้วยเงินจำนวนมาก โดยอ้างว่ามีความจำเป็นต้องตรวจสอบว่าบัญชีธนาคารของผู้เสียหายมีความเกี่ยวข้องกับการฟอกเงินและยาเสพติดหรือไม่ จากนั้นมิจฉอาชีพจะลงทะเบียนใช้ Internet banking แล้วโอนเงินออกจากบัญชีผู้เสียหายเข้าบัญชีตนเอง

๓) มิจฉชีพปลอมตัวหรือเจาะข้อมูลเข้าโปรแกรม Facebook หรือ Line ส่วนตัวของคนสนิทหรือญาติพี่น้องของผู้เสียหาย แล้วส่งข้อความเพื่อขอยืมเงิน ผู้เสียหายหลงเชื่อจึงได้โอนเงินไป

๔) ถูกหลอกหลวงจากการซื้อขายสินค้าผ่านระบบออนไลน์ ส่วนมากเป็นกรณี ที่ผู้เสียหายโอนเงินเพื่อชำระค่าสินค้าแล้วแต่ผู้เสียหายไม่ได้รับสินค้าและติดต่อผู้ขายไม่ได้

๕) มิจฉชีพติดต่อผู้เสียหายผ่านทาง Facebook ว่าจะส่งพัสดุมาให้แต่ต้องโอนเงินให้กับมิจฉชีพก่อน

๓. การทำธุรกรรมแบ่งแยกจำนวนเงินในการฝาก-ถอน เพื่อหลีกเลี่ยงการถูกรายงาน การทำธุรกรรมที่ใช้เงินสด

จากรายงาน STR ส่วนใหญ่เป็นการฝาก-ถอน ผ่านเคาน์เตอร์ของธนาคารด้วยเงิน จำนวน ๑,๙๐๐๐,๐๐๐ บาท หรือ ๑,๙๕๐,๐๐๐ บาท ยอดเงินที่ใกล้เคียง ๒ ล้านบาทที่สุดที่พบ คือ จำนวน ๑,๙๙๙,๙๘๐ บาท ข้อมูลจากรายงาน STR บ่งชี้ว่า การทำธุรกรรมในรูปแบบนี้มีความถี่ในการทำธุรกรรมหลายครั้ง ต่อเดือน รวมถึงการทำธุรกรรมหลายครั้งที่สาขาต่าง ๆ ของธนาคารในช่วงเวลาเดียวกันหรือใกล้เคียงกัน หรือ ทำธุรกรรมต่อเนื่องกันหลายวัน ทั้งนี้ ผู้ทำธุรกรรมสามารถทำรายการฝาก-ถอน ได้ในการทำธุรกรรมเพียงครั้งเดียวแต่ผู้ทำธุรกรรมแบ่งแยกจำนวนเงินในการทำธุรกรรมภายในบัญชีเดียวกัน หรือแบ่งแยกจำนวนเงินในการ ทำธุรกรรมเกี่ยวข้องกับหลายบัญชี โดยยินยอมเสียค่าธรรมเนียมการทำธุรกรรมหลายครั้งด้วย ซึ่งสถาบัน การเงินเชื่อว่าอาจมีเจตนาหลีกเลี่ยงการถูกรายงานการทำธุรกรรมที่ใช้เงินสด โดยอาชีพของผู้ทำธุรกรรม ค่อนข้างหลากหลาย เช่น พ่อบ้าน แม่บ้าน รับจ้างทั่วไป พนักงานบริษัท เกษตรกร เจ้าของฟาร์ม ค้าขายของชำ ทันตแพทย์ เจ้าของกิจการ กรรมการผู้จัดการบริษัท ในส่วนสัญชาติของผู้ทำธุรกรรม นอกจากผู้มีสัญชาติไทยแล้วยังพบบุคคลสัญชาติมาเลเซีย พม่า และ กัมพูชา อีกด้วย

กรณีตัวอย่างที่ ๑ มีการแบ่งแยกจำนวนเงินในการฝาก-ถอน เพื่อหลีกเลี่ยงการถูกรายงาน การทำธุรกรรมที่ใช้เงินสด และรูปแบบที่เป็นมูลเหตุอันควรสงสัยอื่น ๆ รวมอยู่ด้วย เช่น ผู้ทำธุรกรรมรายหนึ่ง เปิดบัญชีธนาคารที่สาขาตลาดโรงเกลือ จังหวัดสระแก้ว ณ ขณะเปิดบัญชีได้แจ้งต่อธนาคารว่ามีอาชีพเจ้าของกิจการขายปลีกเสื้อผ้าแฟชั่น มีรายได้ ๓๐,๐๐๐ - ๔๙,๙๙๙ บาท ต่อเดือน ธนาคารตรวจสอบรายการเคลื่อนไหวทางบัญชีย้อนหลังพบว่ามีการฝากเงินเข้าบัญชี จำนวน ๑,๙๐๐,๐๐๐ บาท ผ่านธนาคารที่มีสาขาตั้งอยู่ที่กรุงเทพมหานคร และมีการถอนเงินออกภายในวันเดียวกันที่ธนาคารสาขาตลาดโรงเกลือ มีการทำธุรกรรม ในรูปแบบดังกล่าวหลายครั้งติดต่อกัน ธนาคารผู้มีหน้าที่รายงานเห็นว่ามูลค่าการทำธุรกรรมไม่สอดคล้องกับอาชีพและรายได้ และทำธุรกรรมในลักษณะแบ่งแยกจำนวนเงินฝาก-ถอนให้มีจำนวนใกล้เคียง ๒ ล้านบาท ติดต่อกันหลายครั้ง ซึ่งอาจแสดงถึงเจตนาที่จะหลีกเลี่ยงการถูกรายงานการทำธุรกรรมที่ใช้เงินสด และลูกค้าเปิดบัญชีเงินฝากที่สาขาตลาดโรงเกลือซึ่งเป็นพื้นที่ติดชายแดนประเทศเพื่อนบ้าน อีกทั้งบัญชีเงินฝากลูกค้า มีการโอนเงินเข้าบัญชีมาจากต่างพื้นที่และถอนออกภายในวันเดียวกัน จึงอาจมีความเสี่ยงในเรื่องการใช้บัญชีที่อาจผิดไปจากวัตถุประสงค์หรือมิชอบด้วยกฎหมาย

กรณีตัวอย่างที่ ๒ ผู้ทำธุรกรรมรายหนึ่ง เป็นกรรมการผู้จัดการบริษัทแต่แจ้งรายได้กับธนาคารไว้ว่า ไม่เกิน ๑ หมื่นบาทต่อเดือน เปิดบัญชีกับธนาคาร จำนวน ๑๓ บัญชี จากการตรวจสอบการทำธุรกรรมพบว่า เมื่อมีเงินฝากเข้าบัญชีจะถอนเงินออกทันที มีความถี่ในการทำธุรกรรมจำนวนหลายรายการในแต่ละวัน แต่ละธุรกรรมจำนวนเงินใกล้เคียง ๒ ล้านบาท ซึ่งธนาคารผู้รายงานเชื่อว่าเข้าข่ายแบ่งแยกจำนวนเงินฝาก-ถอน เพื่อหลีกเลี่ยงการถูกรายงานการทำธุรกรรมที่ใช้เงินสด นอกจากนี้ยังปรากฏเป็นข่าวในสื่อสาธารณะว่าผู้ทำธุรกรรมรายนี้เกี่ยวข้องกับกรณีคดีผู้บริหารและผู้ถือหุ้นใหญ่ ในบริษัทแห่งหนึ่งเข้ามอบทวิต่อศาลอาญา หลังถูกกล่าวหาว่าเข้าครอบงำกิจการ

เฝ้าระวัง กองกำกับและตรวจสอบ ได้รับแจ้งข้อมูลจากลูกค้าสถาบันการเงิน สาขาหนึ่งว่า พนักงานรับฝากเงินหน้าเคาน์เตอร์ แนะนำในลูกค้าแยกยอดออกเป็น ๑,๙๐๐,๐๐๐ บาท หลายยอด เพื่อหลบเลี่ยงการรายงานธุรกรรมที่ใช้เงินสด ซึ่งพนักงานดังกล่าวอาจจะกระทำโดยประมาท หรือเจตนาหลบเลี่ยงให้กับลูกค้า แต่ลูกค้ากลับถูกรายงานการทำธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัย จากการตรวจจับความไหวของรายการเดินบัญชี ซึ่งพบความผิดปกติที่ประมวลข้อมูลโดยสำนักงานใหญ่ ฉะนั้น สถาบันการเงิน/ผู้ประกอบการอาชีพ ควรกำชับให้การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่สาขาเป็นไปตามแนวทางปฏิบัติ/คู่มือที่สถาบันการเงินกำหนดไว้

๔. การทำธุรกรรมของบุคคลที่ปรากฏรายชื่ออยู่ในข่าวตามสื่อสาธารณะ/สื่อมวลชน โดยมีความเกี่ยวข้องเชื่อมโยงกับอาชญากรรมประเภทต่าง ๆ

เนื่องจากมีสื่อสาธารณะ (สื่อโทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ หรือสื่ออื่น ๆ) รายงานข่าวว่าผู้ที่เป็นลูกค้าของธนาคาร ผู้ทำธุรกรรม หรือเป็นเจ้าของบัญชีธนาคารนั้น ๆ เกี่ยวข้องกับอาชญากรรมถูกกล่าวหา ถูกจับกุมในคดีความ เป็นข่าวว่าถูกพิพากษาลงโทษโดยศาล ซึ่งอาชญากรรมนั้น ๆ อาจเป็นการกระทำความผิดมูลฐานตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม หรือไม่ได้ จากการตรวจสอบพบว่า ประเภทอาชญากรรม ที่ลูกค้าธนาคารเป็นข่าวทางสื่อ เช่น ลักทรัพย์ จำหน่ายสินค้าปลอม ร่ำรวยผิดปกติ ลักลอกค้ายาเสพติด เป็นต้น

กรณีตัวอย่างที่ ๑ ลูกค้านาคารรายหนึ่ง เป็นอดีตนักการเมืองท้องถิ่น ปรากฏเป็นข่าวทางสื่อสาธารณะว่า ถูกสำนักงาน ป.ป.ช. ชี้มูลความผิดว่ามีทรัพย์สินเพิ่มมากขึ้นผิดปกติหลังจากพ้นตำแหน่งไปแล้ว และพนักงานอัยการได้ยื่นคำร้องต่อศาลขอให้ทรัพย์สินของลูกค้าธนาคารรายนี้ตกเป็นของแผ่นดิน ในเนื้อหาข่าวระบุว่าอยู่ในขั้นตอนที่ ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองนัดฟังคำพิพากษา จากกรณีนี้ ธนาคารผู้รายงานเห็นว่า ลูกค้าธนาคารที่ตกเป็นข่าวอาจเกี่ยวข้องหรือเกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์หรือความผิดฐานฟอกเงิน

กรณีตัวอย่างที่ ๒ ลูกค้าธนาคารรายหนึ่ง อายุ ๒๓ ปี เป็นนักศึกษา ไม่มีรายได้ประจำ แต่มีการทำธุรกรรมที่มีความถี่ต่อเดือนสูงมาก บางเดือนมีการทำธุรกรรมถึง ๒ พันครั้ง มีเงินหมุนเวียนไม่ต่ำกว่า ๑ ล้านบาท ซึ่งเป็นการทำธุรกรรมที่ไม่สอดคล้องกับข้อมูลทางเศรษฐกิจ ส่วนใหญ่ทำธุรกรรมผ่านช่องทางอิเล็กทรอนิกส์ เช่น Internet banking หรือ ATM โดยรับเงินโอนและโอนเงินออกไปยังบัญชีต่าง ๆ ทั้งในธนาคารเดียวกันและต่างธนาคาร นอกจากนี้ ธนาคารยังพบว่า ลูกค้ารายนี้ปรากฏเป็นข่าวทางสื่อสาธารณะว่าเกี่ยวข้องกับการฉ้อโกง หลอกหลวง ซึ่งธนาคารผู้รายงานเห็นว่าควรรายงานเป็นธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัยต่อสำนักงาน ป.ป.ง.

๕. ธุรกรรมที่มีมูลเหตุอันควรสงสัยอื่น ๆ

ธุรกรรมที่มีมูลเหตุอันควรสงสัยอื่น ๆ อาจเป็นธุรกรรมที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยความเสี่ยงด้านตัวบุคคล พื้นที่ และพฤติกรรม ธุรกรรมที่เกี่ยวข้องกับการซื้อ-ขายหลักทรัพย์ ที่ไม่เป็นธรรมหรือไม่เหมาะสมและธุรกรรมที่มีรูปแบบมูลเหตุอันควรสงสัยอื่น ๆ เป็นต้น

กรณีตัวอย่างที่ ๑ บริษัทซื้อขายหลักทรัพย์พบว่าบุคคลหนึ่งที่ทำหน้าที่เป็นผู้จัดการส่วนงานด้านการวางแผนธุรกิจและการเงินให้กับบริษัทแห่งหนึ่ง ได้ทราบผลกำไรสุทธิของบริษัทที่เพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ จึงได้ใช้ประโยชน์จากข้อมูลภายในนี้ซื้อหุ้นบริษัทจำนวนกว่า ๒ ล้านหุ้นก่อนที่บริษัทจะเปิดเผยงบการเงินให้ประชาชนทั่วไปทราบ ซึ่งการกระทำดังกล่าวเป็นการใช้ข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญเพื่อเอื้อประโยชน์ต่อตนเองในการซื้อหุ้น เข้าข่ายการซื้อขายหลักทรัพย์ที่ไม่เป็นธรรม กรณีนี้ ที่ประชุมคณะกรรมการของบริษัทได้มีมติส่งรายงานธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัยมายังสำนักงาน ป.ป.ง.

กรณีตัวอย่างที่ ๒ ลูกค้าธนาคารรายหนึ่ง อายุ ๔๙ ปี เป็นแม่บ้าน อาศัยอยู่ที่ อำเภอ กันทรลักษ์ จังหวัดศรีสะเกษ มีรายได้ที่แจ้งไว้กับสถาบันการเงินไม่เกิน ๑๐,๐๐๐ บาท ต่อเดือน มีบัญชีเงินฝากกับธนาคาร ๑ บัญชี เปิดที่สาขาเทสโก้โลตัส กันทรลักษ์ จังหวัดศรีสะเกษ ด้วยเงินสด ๒๐๐ บาท และในวันเดียวกันถอนเงินผ่าน ATM พื้นที่เทสโก้โลตัส กันทรลักษ์ ทั้งจำนวน สิ้นวันมียอดเงินคงเหลือ ๐ บาท หลังจากนั้นไม่พบรายการเคลื่อนไหว กรณีนี้ทางธนาคารระบุว่า พื้นที่อยู่อาศัย/พื้นที่เปิดบัญชี/พื้นที่ทำธุรกรรมของลูกค้า (จังหวัดศรีสะเกษ) เป็นพื้นที่เสี่ยงที่มีการรับแจ้งเปิดบัญชีเพื่อให้บุคคลอื่นนำไปใช้ในทางผิดกฎหมาย และภายหลังจากเปิดบัญชีมีการเพิ่มวงเงินการถอนเงินผ่าน ATM เป็นวงเงิน ๕ แสนบาทต่อวัน ซึ่งเป็นวงเงินสูงสุดของบัตร สันนิษฐานว่าอาจเป็นการเพิ่มวงเงินเพื่อรอรับเงินที่ได้จากการหลอกหลวงของกลุ่มมิจฉาชีพ สถาบันการเงินผู้มีหน้าที่รายงานฯ จึงได้รายงานเป็นธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัย จากการตรวจสอบรายละเอียดรายงาน STR ในกลุ่มนี้พบว่า นอกจากจังหวัดศรีสะเกษแล้ว ยังมีจังหวัดชลบุรี ระยอง ตาก และจังหวัดที่อยู่ในพื้นที่ตามแนวตะเข็บชายแดนอื่น ๆ ที่ผู้มีหน้าที่รายงานฯ ระบุว่าพื้นที่เสี่ยงในการรับแจ้งเปิดบัญชีอีกด้วย

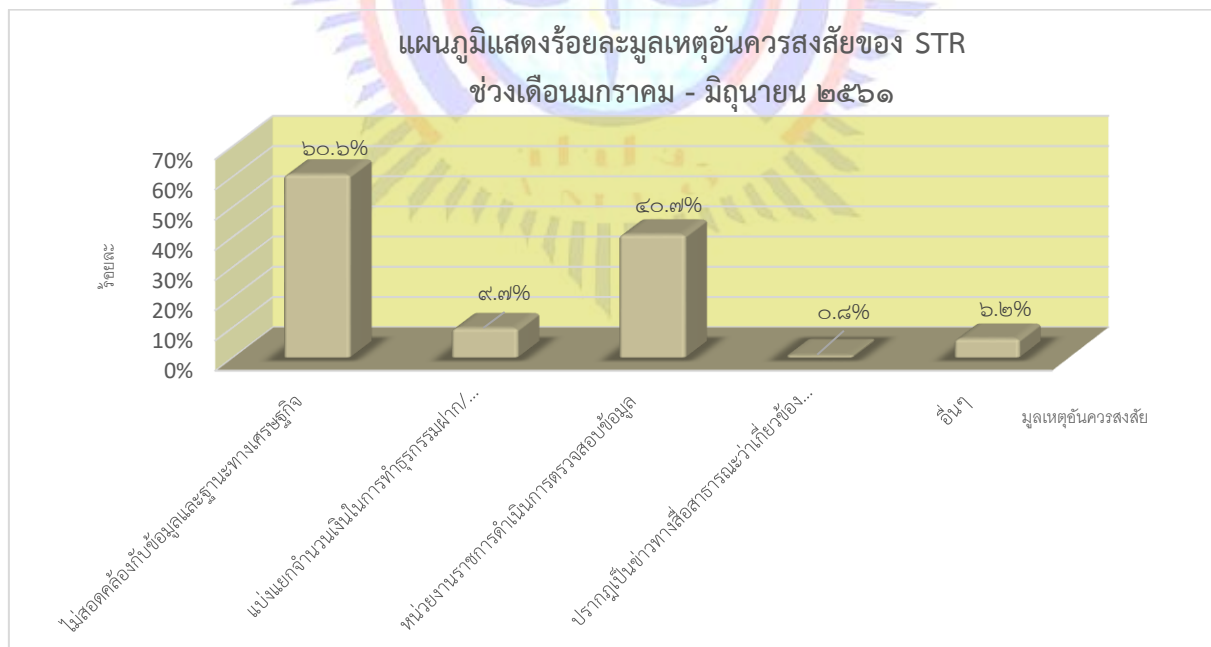
๖. ยุทธศาสตร์เชิงการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน

เพื่อเป็นการเฝ้าระวังมิให้อาชญากรใช้ช่องทางการฟอกเงินผ่านสถาบันการเงินและผู้ประกอบอาชีพ โดยสรุปดังนี้

๖.๑ มักพบว่าผู้ทำธุรกรรมที่ถูกรายงานเป็นธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัยหลายราย เป็นผู้มียาได้สูง หรือเป็นบุคคลที่มีตำแหน่งหน้าที่การงานและสถานภาพทางสังคมสูง แต่กลับพบการทำธุรกรรมที่ผิดปกติวิสัย เช่น การโอนเงินจากบัญชีของบริษัทเข้าบัญชีส่วนตัว การพบความผิดปกติในเอกสารการเปิดบัญชี การที่มีจำนวนเงินหมุนเวียนสูงเกินไปไม่สอดคล้องกับรายได้ของบริษัท เป็นต้น

๖.๒ การกระทำความผิดเกี่ยวกับการหลอกลวง ฉ้อโกง และแก๊งคอลเซ็นเตอร์ยังคงเป็นอาชญากรรมที่พบมากที่สุดตามข้อมูลจากรายงาน STR ซึ่งอาจพิจารณาได้ว่าเป็นภัยคุกคามที่ควรเฝ้าติดตาม และควรดำเนินนโยบายในการเฝ้าระวังและปราบปรามอย่างเข้มงวดต่อไป หน่วยงานบังคับใช้กฎหมายหลายหน่วยงานโดยเฉพาะสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ได้ดำเนินการจับกุมแก๊งคอลเซ็นเตอร์อย่างต่อเนื่อง ดังที่ปรากฏทางสื่อสาธารณะหลายครั้งว่ามีการจับกุมบุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่โทรศัพท์หลอกลวงผู้เสียหายหลายราย ซึ่งเจ้าพนักงานตำรวจและหน่วยงานบังคับใช้กฎหมายต่าง ๆ รวมทั้งสำนักงาน ป.ง. ได้บูรณาการการทำงานร่วมกันจนสามารถจับกุมผู้กระทำความผิดและสามารถคืนเงินให้กับผู้เสียหายได้บางส่วนหรือเต็มจำนวน

แผนภูมิ สรุปสถิติการรายงาน STR จำนวน ๑๖,๔๘๔ รายงาน สามารถจำแนกมูลเหตุอันควรสงสัยทั้ง ๕ รูปแบบ ตามจำนวนรายงานการทำธุรกรรมได้ ดังนี้

หมายเหตุ: เนื่องจากรายงาน STR หลายรายงานระบุพฤติการณ์ที่เป็นมูลเหตุอันควรสงสัยมากกว่า ๑ รูปแบบ ทำให้เมื่อจำแนกสถิติโดยใช้หลักเกณฑ์พฤติการณ์รูปแบบเดียวเป็นหลัก จึงมีส่วนที่ต้องเก็บข้อมูลซ้ำ และเมื่อรวมร้อยละของทั้ง ๕ รูปแบบ ทำให้ผลรวมมากกว่าร้อยละ ๑๐๐)